OTSALLA
15
Larunbata
Bilbao, 1936

Euzkadi

ARPIDE-SANEURIJA

Bilbao'kua	9,00	arko. iru ilez
Bilbao'atazkua ...	11,25	" "
Idazki-itunmena ...	62,00	" urtez
Atzeŕijetakuak ...	112,50	" "

Beldayen itunduba

XXV urtia || Idazkolea ta Lanabolea: Correo, 17,1.º || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || 7.221 zenbakija

Euzko'tar Umien Aldez

Beteko ez diran zigorrak (Azkena)

"Paŕe?
Pusketan-pusketan
Jango zaitu samoŕoak.
Egin lo-lo.
Ene, maite."

(Mexico'taŕ xeaska abestia.)

Martiñetxo beŕiz oso letxaŕera da. Iñondik iñora jatorduan ezin diote babaŕunik, lursagaŕik, baratzui soparik eta onelako gauzarik jan eraso. Lukainkaka ta kapeesnea bakaŕ bakaŕik gustatzen zaizkiola esaten du. Eta jatordu guztietan dute mayan desgustua bera dala ta ez dala.

Ain gaizki azia da ume au ze mayan jaŕi ordukotxe españak okertu eta asten da erdi negaŕean: —Ara, orain ere neri gustatzen zaitan gauzarik batere ez. Nik ez det aŕairik jango, nik ez det aragirik jango, nik ez det aragirik jango, nik ez det azarik nai, neri etzait sagaŕ eŕerik gustatzen.

Eta bere amak: —Jan beaŕko gustatzen ba'zaizu eta gustatzen ez bai 'zazu. Eta baldin jaten ez ba'dezu, gauŕ aŕatzaldean bertan pardela egingo dizut eta talo otza bakaŕ-bakaŕik jaten dan baseŕi batera eramango zaitut neskame. An ikasiko dezu kopla gutxiagokin jaten.

Ander, goizean jaikitzeko alpertxoa da. Bigaŕen maĺako ikastolan dabil eta ez ditu ain nota onak ekartzen etxera. Geyenean berandutxo eltzen dan keya ekaŕtzen du bere irakasleagandik.

Neskameak iru bidez eta amak beste iru bider deitu gabe ez du iñoiz oetik erten oi, eta gero astrapalada batean ibiĺi bear izaten du gozaldu eta sasoizetxetik erteteko.

Ander'ek buruz ikasia du bere amak egunero esaten diona: —Ume, egunero onela ezin ibiĺi gindezke bai? ta beti esan aŕen iñoiz ez dizut egiten baña ikusiko dezu ba oraindik, nola gelako giltza kendu eta gordeko dizutan, eta gaben baten oeratu gabe geldituko zera. Oŕela goizean jaiki biaŕik ere ez. Ia egun batean bada ere, goizean onela ibiĺi beaŕik izaten ez degun.

Au irakurten dezuten guraso eta guraso etzeratenak eŕaz siñistuko dezute, oŕelako gogoŕkeri izugaŕiak entzuten dituzten umeak, euren baŕuan paŕe lasai egingo dutela, eta sermoiak belaŕi batetik sartu eta bestetik erten egin oi diotela.

Umeak, tentela ta iñoso samaŕa bear du izan, ijituari salduko diotela, eta eurak etxean neskame bi izanik, talo otza bakaŕik jaten dan baseŕira neskame bialduko dutela siñisteko. Berdin umea inkenieroen semea izanik kamiñeru sartuko dutela siñistu ta bilduŕa artzeko.

Umeak ondo daki bere aitak eta bere amak oŕelakorik "ezin egin lezakiela", eta bere barnean kaŕ-kaŕ paŕe dagi onelako iñosokeriak entzuten dituanean.

Umeak aitak eta amak biak palta duten sentzuna bai du. Eta gañera, biak baño adimen argiagoa ere bai (inteligentzia dala esan nai det) eta augaitik gurasoak esaten dizkioten iñosokeri aberi ataiko aizeari ain beste karo egiten diote.

Bete leikean zigoŕa aitatuko ba'lioteke, nere ustez eta beste askoren ustez ume abek esangiñagoak eta zuzenagoak izango litzakez, eta ematen duten ainbeste lan ez leukie mango.

AŔITOKIETA.

Eskertarren "justizija"

Egunotan gure baseŕijetan jazoten diran jazokun negaŕgaŕijai begira jaŕi gara. Eta jazokun negaŕgaŕi oŕetan ikusi ixan doguna, eskoŧaŕak beti ta beti erakutsi ixan dauskuben "justizija" da: euren jopu, euren "esclavo" apal biuŕtuta txakuŕtxubak bai-liran ugazabeak deŧuten dautsen lekura belaŕijak apal-apal dabezela juaten eztiranak, basetxietatik jauŕti egin dabez, eta bixi-leku barik kale goŕijan itxi.

Urteko etxe-sarija ordaindu, ta enparauko maizteŕ-egin biaŕ gustijak ondo be ondo egin ixan dabezan nekazari aguŕgaŕijak etxe barik eta ogi barik itxi dabezanak, eskoŧaŕak dirala-ta, "katoliku"-antzo eurak diputadu ixateko boto-biĺa yatoŕkuzanak dira. "Kontzientzija" garbi ta zuri daukela esaten dabenak, gu Ŧel-aldezliok masoyak garala; eŕeboluziñarijuak garala; komunistak garala ta abaŕ esaten diñardubenak.

Eurak duñuena baña, gauza bat da. Eta euren egiñenetan ikusten dana, beste bat.

Ona emen eredu bat. Igazi dan egubenian, Zabalbide'ko aldatza-gora, txapel okeŕ bi ikusi genduzan. Txapel okeŕen erdijan, baŕiz, gixon bat.

Gixon gixagaxo a, eskubak lotuta eroyazan,ondo lotuta eruan be.

Erijotzgin baten antza eukan. Ez soñian eta auŕpegijan, bere esku-lotubetan baño.

Nungua zan iŧaundu gendun, eta Euba'kua zala erantzun euskuben. Ia iñor il ebanentz, iŧaundu gendun, ostera be. Eta ezetz, ezebala iñor il erantzun euskuben.

Aretara, beste aldi baten, judaŕ ankeŕ bijozge parixetaŕ ziŧalak, Josu-Kisto eruan ixan eben antzian eskubak lotuta bide-ziaŕ oñez espetxera eruateko, ia zer egin eban, ba, guk ostera be.

Eta eurak, auxe erantzun euskuben: ugazabeak kanpora jauŕti ixan daben basetxe maŧetik urten gura ixan eztabelako, espetxera daroyela.

¿Entzun dozu, irakuŕle? ¡Aori bal obena gixona eskubak lotuta espetxera eruateko!... ¡Eta zelan eruan be gero!

Eta gixon ori espetxera eskubak lotuta eruan ixan dabenak, "straperlotaŕakin" eta abaŕ buztaŕtuta dabiltzanak dira.

Itzaŕik, nekazari, ¡itzaŕik!... Euba'ko nekazari ori eskubak lotuta Bilbao'ko espetxera txapel-okeŕ biren erdijan eruan ixan dabenak, ganeko egunen baten, boto-biĺa juango yatzubez. Eta zubek, ¿zer erantzungo dautsazube?...

Eztaukat esan biaŕik... Zubek onezkero ba-dakixube zer erantzun.

Erantzun, ba, ta ¡gogoŕ erantzun be!...

Aŕbide'taŕ Pi

Jauntxu aberatsa eta maizter txirua

Lugin txirua dabil
Goxeko garotzan,
Jauntxu aberatsa luze,
Oge epeletan.
Jateko eztaben lez,
Artorik eŕotan,
Alde andija dago
Biximoduetan.

Lugiñak, beti dabil,
Basa edo autsa,
Eta sakela, baŕiz,
Geyenian utsa.
Alangoen arpeya
Egon oi-da meutza,
Uŕiñetik geyenak
IgaŕiŧTen dautsa.

Diru gitxi daukana
Saŕi dago estu,
Egirik be eztautsela
Iñok nai ziñestu;
Ixerdiz uŕtuta, be,
Ezin aberastu,
Eta espetxera biaŕ
Ein ezkero ostu.

Gitxi baño euki ezik
Etxian dirurik,
Gauza onari ezin
Zabaldu agorik,
Lanerako goxetik
Jagi biaŕ ogetik,
Baŕe egiŧeko eztaula
Gogo laŕegirik.

Ugazaba ba'dauko
Etxetik uŕian.
Beti bixi biaŕko
Bere bilduŕian,
Ondo nekatu aŕen
Biaŕ gogoŕian,
Ondasun gitxi aŕtu
Solo lioŕian.

Bijak bixi badira,
Baŕiz, etxe baten...
Beti egon biaŕ gauzak
Erara emoten;
Noizik bein ardau pizkat
Ba'dua edaten,
Ugazaba yuako
Atzetik jagoten.

Txirua nekatzen da
Solo ta basuan,
Aberatsa ibilŧen da
Dotore pausuan.
Txokoŕ edeŕa daula
Biztuta mosuan,
Txamaŕa dotoria
Soin edo besuan.

Surik barik eiŧen dau
Diruak berotu,
Asko daukana iñoiz
Ezin da geratu;
Gexoren bat ein ezik
Bera gana agertu,
Beste gauzak eztabe
Egiŧen bilduŕtu.

Dirua dau legia
Jauntxu aberatsak,
Dirua beren lagun
Eta eŕazoitzat.
Diruaz erosi nai
Txiroen biotzak,
Auteskundietan au
Jazoten da beintzat,
Oinguan baña okeŕ
Urten biaŕ yeutzak.

Araluzea'taŕ Imanol.

Irakurri EUZKADI

Gure aldunak

Bizkaya (uriburutik)

Horn eta Areiltza'tar Joseba
(Latari eta aldun-ixana.)

Robles eta Arangiz'tar Imanol
(Langilia eta aldun ixana.)

Arregi eta Fernández'tar Pantzeska
(Aldunetxeko langilia.)

Izaurieta eta Etxebarria'tar Joseba Mirena
(Garazki-arazuetan dotoria.)

Bizkaya (errijetatik)

Agirre eta Lekube'tar Joseba Andoni
(Latari eta aldun-ixana.)

Torre eta Larrinaga'tar Eliodor
(Langilia eta aldun ixana.)

Jauregi eta Lasanta'tar Julen
(Latarija.)

Gixon onexek dira Bizkai maŧe onetatik aldun ixentauko doguzanak. Abeŕtzale gustijok lan-egin daigun, baña zintzo egin gero. Geure abeŕi onen arerijo gustijai erakusten emon biaŕ dautsegu indaŕtsubak garala, emen eztagola tokirik etoi diranentzat. Baseŕiiaŕak, langiliak,aŕantzaliak, mueta gustijetariko abeŕtzaliak, ¡gora bijotzak! Abeŕtzaliak gara geure abeŕijaren semiak eta zintzo-zintzo bere aldez-egingo dogu.

Gayak

¡EGUN BAT....!

Olantxe da, irakuŕle. Apuŕka-apuŕka, auteskunde-auŕeko azkenengo egunera eldu gara.

Eta egun bakaŕ au be, beriala iĺunduko da. Uŕengo egunaren argija, ¿norentzako ixango ete-da? Uŕengo egunaren eguzkijak, ¿nortzu argiŧuko ete-dauz?

Bijaŕ goxian asiŧa aŕatsaldeko iĺunabaŕera biŧaŕtian, alde bateko ta besteko autarkijakaz, zenbakuntzak-zenbakuntza egingo dira.

Eskeŕtaŕ goŕijak, Goiko Jauna'ren ixatiagañoko gustija ukatuten daben urtzingiak be, euren autaŕkijak zenbatuko dabez.

Masoyakañoko gustijakaz nastauta gero, euren otso-naŕubak estalduteko "eŕlejiñuaren" ixena aboetan eta geidiarentzat goŕoto bixija bijotzetan dabela dabiltzan eskoitzakuak be, zemai-bidez eta abaŕ bata al ixan dabezan autaŕkijak ixango dabez.

Eskumataŕ ixeneko oneik, emen gure Bilbai maŧian beintzat, oxin mueta gustijetako uraz egin ixan daben auteskunde-ituŕijari egun bateko bixija emoteko batuko dabezan autaŕki apurakaz, Jaun-Goikua ta uskurtzea ukatuten daben eskeŕtaŕ goŕijei lagunduteko ixango dira, ta JAUN-GOIKUA eta LAGI-ZAŔA aldeztuŧen dabiltzan bene-benetako katolikuei kalte-egiŧeko.

Baña ez bilduŕtu. Egija goŧuko daben guzuŕik ezta soŕtuko.

Bijaŕko egunak, egija ta guzuŕa, alde biŧan banandutа imiñiko dauz. Bijaŕko argija; bijaŕko eguzkija, egija ta guzuŕa agirijan iminŧeko ixango dira.

Auteskunde auŕeko egunotan, guzura samuŕ be samuŕ ibiĺi ixan da.

Eta guzuŕa samuŕen ibiĺi ixan dabenak, katoliku-eredu agertuten yakuzan eskoi-ixenekuak ixan dira.

Bilbao'ko "Gacetatxu" bijuŕijak, auteskundiok bide dirala, ¡amaika guzuŕ iguingaŕi idatzi ŧa edatu ixan dauz.

"El Pueblo Vasco" be, berari ondo yatoŕkenetan guzuŕari indaŕ-egiŧeko gertu egoten da-ta, auteskunde-auŕeko guzuŕ-zabalgunde onetan, "Gacetatxu"'ren buztaŕi-lagun ibiĺi ixan da.

Uskurtza deunaren zorijonerako ta kistaŕen zorijonerako be, baña, esan ixan dabezan guzuŕ gustijak agirijan erakutsiko dabezan eguna eldu da, bata egija garaitzaĺe agertuko dan eguna be.

Bijaŕko eguna, egijaren eguna ixango da, egijaren garaitza-eguna.

Bijaŕ, Bizkaya'n, Ŧel-alderdijak ixentauriko saspi aldunak garaitzaĺe urtengo dira. Eskeŕtaŕ goŕijak, ostera, aldun bi ataraten ba-dabez, pozik egon leikez. Pozik eta ganera, aldun bi oŕeik atara al ixan dabezalako, eskumai eskaŕak emon leikijuez, bi bakaŕ oŕeik be, ba, eskumakaŧik ixango dabez-eta.

¿Eta eskumak? ¡Eskuma gixagaxuak! Oŕeik len baño txaŕago geratuko dira. Alde gustijetatik guzuŕtiŧuta, alde gustijetatik baŕegaŕiŧuta.

Bilbao'ko "Gacetatxu,,'ren egunotako autaŕki-zenbakuak, bijaŕ ikusiko dira. Baña ez "Gacetatxu,,'k iragaŕten ixan dabezan eran, egijak idatziko dabezan eran baño.

Bijaŕ, irakuŕle, bai-dakixu zer egin, baŧa zure biaŕkuxa zein dan be.

AUTAŔKI INGIJA

—Aŧatxu, auzoko Andoni etoŕi da, ta ingi txiki oneik ekaŕi dauz, eta zuri emoteko esan dausku. ¿Zetarako dira, aŧa, ingi oneik?

—Oŕeik, seme, autaŕki-ingijak dozak. Eskuban daukakan oŕek, iru autaŕki balijo yozak. Lau autaŕki balijo yuezanak bai-dozak: Bilbao'kuak.

—Autaŕkija, ¿zer da, aŧa?

—Autaŕkija norberaren naimena, norberaren gogua, norberaren naya dok. Eta autaŕki-ingija esaten yakan ingitxu ori, baŕiz, baŕu-gurarija agirijan iminŧeko egiŧen dan ingitxuba.

—Eta ingi onetan idatziŧa dagozan ixen-abixenak?

—Autaŕki-jabe dan bakotxak, autaŕki-bidez alduntzara eruan gura diran aldun-geyaen ixen-abixenak.

—¿Eta guri ekaŕi ixan dauskubezanak lakuan ixango dira auzoko Endika'ren etxera eruango ebezanak be?

—Ez seme. Auzoko Endika'ren etxekuak, euren zoritxaŕerako, beste autaŕki-ingi batzuk ixango yuezak. Euren abeŕijari; euren abixenari; eurak landuten yuezan luŕai ta eurak bixi duazan basetxiari be, zoritxaŕa ekaŕiko yautzaen autaŕki-ingijak.

Gurera ekari yuezan autaŕki-ingijak, seme, JAUN-GOIKUA eta LAGI-ZAŔA aldeztuten yuek: Goiko Jauna'ren gurutzea guŕtu, ta emen beko Elexa deunaren buru gurenen esana apal-apal egin.

Auzoko Endika'renera eruan yuezanak, ostera, eskoi-ixena aŕtuta, Elexa deunaren agiri-agiriko areyuen laguntzadunak dozak. Goiko Jauna'ren gurutza deuna ezestuten yuenakin nastauta yagozanak. Maura'taŕ Mikel elexa-eŕetzalia; Lerroux elexa-areyo agirikua; Salazar Alonso masoitzat agertuten daben urtzingia ta abaŕ, be, auzoko Endika'renera eruan yuezan autaŕki-ingijen buztaŕi-lagunak dozak.

—Orduban, aŧa, gurera ekaŕi daben autaŕki-ingija ona da. Eta ordez, Endika'renera eruan dabena, txaŕa; ¿ezta aŧatxu?

—Gurera ekaŕi yuena, seme, kistaŕ gustijak, euzkotaŕ gustijak ontzat aŕtuta autaŕki-ontzira eruan biaŕ yuaguna dok. Endika'renera eruan yuena, ostera, benetako kistaŕ gustijak gaiztetsi biaŕ leyukena, ta euzkotaŕ gustijak ezestu biaŕ yuena.

Autaŕkija, seme, nor zer duan ezagututeko-ta, ezaugaŕirik onena dok. Bijaŕ, beste egun baten, an, Josepateko zelayan ikusiko gaŧukan lez, bakotxa zer guazan agirijan geratuko gozak, ba. Urlija, berendija ta abaŕ, au, ori ta bestia zuazala-ta labankerijetan ibilŧen zuazanak-eta, euren aurpegijetako kokomaŕo-estalkijak uŕatuta agertuko dozak. Ik zer dan ezekian ingi txikitxu ori, autaŕki-ingija dok, ba. Autaŕki-ingi ori zetarako duan jakin gura ixan dok, eta nik argi ta argi atzaldu deuat. Orain, seme, eure asaba zaŕak eta eure aaren bidietatik jaŕaŧu gura ba-dok, bai-dakik zein bideri jaŕaŧu. Bijaŕ neugaz ibiĺiko az. Eta nire jaŕai ibiĺijaz ikasiko dok Ŧel-ikuŕiñari eusten. Bijaŕ aŕte.

Uribiŧaŕte'taŕ Ibon.

Gixonaren larrijak

—Jaungoikorik eztago, zerurik eztago.

—¿Zer diñok, mutil? ¡Olako lelokeririk ezegik esan!

—Bigaŕenez, be, orixe diñotzut: Jaungoikorik ez, zerurik eztago.

—¿Zegaŧik diñostak ori? ¿Zer jazoten yak?

—"La Gaceta del Norte"lako izpaŕingijak, katoliku garbitzat euren burubak zuriŧuten dabezanak diñuezan guzuŕak eta maltzuŕkerijak irakuŕi-ostian, besterik eztaiket esan.

—Baretu adi, ¿bai?, eta ezegik esan astokeririk.

—Baña ¿zer gura dok, ba? Lenengo, bigaŕen, irugaŕen eta oŕi-alde gustijetan idazten dabezan guzuŕak idatzi ta gero Jaungua'ren aldezliak dirala diñuenak, eztauke ziñismenik, pederik. ¡Bai zera!

—Katolikuak alkaŕtu ezpa-dira abeŕtzaliok eŕu osuak daukoguzala idatzi daulako asaŕtu zara?

—Bai. Ori guzuŕ biribila dala edonok daki. Euzko-Alderdi Ŧeltzalia'k ezertxu esan baño lenago Calvo Sotelo, Fal Conde, Areiltza, Urraca Pastor eta beste gustijak jauŕti gindubezan. Arein itz laban eta goŕijak bere asaŕia erakutsi biaŕ eutsoen Urkixotxu'k. Baña goŕotuaren diadaŕak eztira zentsunenarenak.

—¿Eta Jaungoikua'k zelako eŕubak daukoz?

—Ez, Jaungoikua'k eztauko eŕurik. Txaŕak ba-gara, guzuŕtijak ba-gara, geure eŕuz gara.

—Tirok, ba, iñoiz baño zintzuago esan egik: Ziñistuten yuat Jaungoikua'gan eta Beraga'n neure itxaropen osua jaŕten yuat. Arexek emongo yeuskuk nai yuagun gurendea.

—Alantxe ixango al dok, emeko arerijo ziŧelak, ba, iruntsi nai gaŧubezak.

Auteskundekeria

Egunokaz "El Noticiero Bilbaino,,'n Joaquin Adan jaunak dakaŕzan ... kai batzuk, poz-pozik baŕiro argitara dabez, bai "El Pueblo Vasco,,'k eta "La Gaceta del Norte,,'k. Jakiña, idazkayok abeŕtzaleen aurkakoak dira.

Adan jaunak diñonez, abeŕtzaletasuna kaltegaŕietan be kaltegaŕia da, komunistak eurak emengo abeŕtzaliei lagunduteko agindua artu ei dabe ... sia'tik, abeŕtzaleak gura daben azkatasun osoa loŕtu ezkero, España ... geldituko ei litzakelako, eta gero Alderdi bietan, bai Españian eta bai E... di'n bere eŕezago izango litzakelako komunismua sartzea.

Baña zetan gagoz, Adan jauna? Zuen adizkide Calvo Sotelo jaunak ... al dauz komunistak abeŕtzaleak baño gurago? Ez al eban esan España ... (edo komunistea) España rota (edo estatutoakaz) baño nayago daual... adizkideak, guztiak, ez al dabez eztaŕiak uŕatu "abeŕtzaleak komunis... baño txaŕagoak eta gaizkiñagoak dirala, esaten? Beraz...

Edo oraiñartean gu abeŕtzaleokaitik esan dozuezan txaŕkeri eta txa... ria "guztiak guzur galantak dira, edo komunismoa", gu baño obeagoa ... kotan, zuek diñozuena barik, gauza on bat da.

Emen Bizkaya guztiak alkaŕ ezagututen dogu ondo. Zuek gugaitik ... eta ori eta bestea esan aŕen, ondo ezagututen gaituez, emen guztiak dakie ... bizkaitaŕiztok ez garala ez siñiste bakoak, ez gaizkiñak, ez lapuŕak, ez ... ondatzaliak. Bestera; geuk geure etara gizonez gizon, beste edozein baizen ... gara, edo beñipein zuek baizen onak bai. Politikan, baŕiz, Udaletxietan ... Aldundietan erakutsi izan dogu Eŕiaren diruaz eta arazoakaz ibilteko ... edozein partidu baño askozaz garbiagoak eta zeatzagoak gareala. Erlejiñ... beste edozein partidu baizen zeatz eta estu darabilguz geure izpaŕingiak ... gastediak eta alderdikideak.

Eta au, iñok ukatu ezin leikean egia dalarik, alan bere zuek komunis... eurak baño txaŕagotzat" ba'gaukozuez, "komunistak" aingeru bedeinkatu ... tzuk dira, edo guzuŕa diñozue.

Gu, txaŕak ez gareala, komunistak gu baño obeak ba'dira, zeri oŕen ... te zarata? zer dala-ta oren bilduŕ andia "komunistai", guri bilduŕik ez ba... uskozue?

Ai, guzuŕtu "koixua" baño ariñago atrapaten ei da, eta zuen guzuŕa lasteŕ atrapa dogu.

IRATXOA.

Nekazar'ja al-zera?

Zere etxe-jabe egin naiko dezu beraz; ba orixe ber-bera nai dute nazionalistak, zu bizi zeran baseŕiya, zu bizi zeran etxe ta luŕak zureak izatea, ta ortarako estatuto edo orlakoren bat ekartzen badute (nazionalistak bakaŕik nai dute), euskal-eŕiyak berak auŕeratuko dizu dirua, zure nagusiyari zuzenez, ez lapurtu-ta, justiziyaz ordaindu bear zayona ordaintzeko bear dezuna. Zu, zure etxe-jabe izatea Aita Santuak ere nai duna da; beraz "Aita Santuak nai duana nai dutenak nazionalista edo abertzaliak dituzu; eman bada zure botoa nazionalisten alde.

OTOITZA! OTOITZA! OTOITZA!

Begira, irakurle euskalduna: zuk egunero goiz-aŕatsetan eta jan auŕe ta ondorenetan otoitz-egiten dezu; bear bada, egunero eŕosariyo edo Agurtza donea eŕezatzen dezu; bear bada egunero Mezu santua entzuten dezu; bear bada egunero Jaunartzen dezu... Auek egiten dituztenak, otoitzok, Jaunartzeok, ongi egiten dituztenak bai zorionekoak dirala ta Jainko maitearekin bai bitartekotza aundiya dutela!

Guk, gerenez, ezer ezin gentzake ez ta Jesus'en izen goxua esan ere; baña Jainkuak laguntza digula guztiya genezake, beraz eskatu dezayogun Arantzatzuko Ama Birjiñari (Gipuzkoa'ren Zaindariyari) eta Aralar'ko Mikel Doneari. Euskaleŕi guztiko zaindaria dan ezkeroz, beren bitartez, gure etsayak. Bere argiyaz ondo ikusten dutela, Jainkoagan biurtu ditezela, eta nazionalisten asmoak, nazionalisten Jainkotasuna ta euskaltasuna gero ta gogoŕagoak, gero ta sendoagoak izan ditezela, ta mundu ontan Bere naya egiñaz bizita gero, zeruan guztiok zorionekoak izan gaitezela.

Euskaldun!! Ez bildurrik izan!!

Naiz etxean, naiz beste edozein tokitan ¡ñork esaten badizu nazionalistai abeŕtzaleai botua ematea pekatu dala edo gaizki dala ¡gezuŕa dala! esaiozu.

Egiyak garbi agertu ditzagun:

Eleizak, katolikuen batasunik ez danetan, Eleizaren etsaiak irabazi ez dezaten, indaŕik geieneko eskubiko alderdikoei laguntzeko agintzen du. Partido Nazionalistak, aspaldiko urteetan, beaŕ izan dan garai guzietan azaldu dū Euskaleŕiko gañerako alderdi guziak bat eginda baño indaŕ edozeñek aña katolikotasun ba-duala.

Euskaleŕian katolikoen batasunik egin ezpada karlistak dute eŕua. Ilbeltzaren 5'an Euskaleŕian bertan, Bilao'n, abeŕtzaleak ezer erabaki baño lenagotik, Fal Conde'k, Alfonso Carlos'en España'ko ordezkariak, karlistak España'n duten buruak, argi ta garbi esan zuan, emen bean idazten ditugun itzakin, abeŕtzaleekin, Partido Nazionalistakin, iñolaz ere etzutela egingo.

Auexek dira Fal Conde'ren itz...

"Aunque suscriban todos los p... del programa en esa coalición ... nal, no podrán entrar ninguno de ... partidos nacionalistas y separatis... de los que estamos separados por ... abismo infranqueable, que repres... nada más o menos que el abismo ... significa el ser nacional o extra... traidor de la propia nación." (A... sos.)

Abeŕi-batasun orokar onetan ez ... tezke saŕtu iñolako alderdi abeŕ... ta separatistak, naiz eta oiek gu... mo guziak ontzat aŕtu, oiengaz ... igaro ezin alako luze aundi batek, ... kide edo atzeŕitaŕ izateak esan ... duen leize-zuloak apartatzen gait... au da, abeŕiaren etoi edo saltzale... teak. (Txaloak.)

Karlistak, beraz, katolikoak bat ... egiteaŕen eragozpenak jaŕi dituzte ...

Jaunari eskeŕak, Partido Nazion... ta bide, katolikoak irabaziko dute ... puzkoa'n, Gipuzkoa'ren izenean ... driĺa joango diran diputaduak.

Beraz, danok, euskaldun danok ... egiñik eman dezaizkiegun gure bo... nazionalistei, euskaldunei, Partido N... zionalistak aukeratu dizkigun g...

ERRIJETATIK

KORTEZUBI

AUTESKUNDE-AUŔIA.—Auteskun... de auŕia dala-ta, emengo jauntxu ... tzuk, estu be estu dabiltz. Estu ... onetan, batian batera eta bestian ... tera, geratu barik dabiltz.

Eta batera ta bestera ibilte oŕ... guzuŕa ta abaŕa ugari darabile, ... besterik jaditxi ezin dabenian, ... txaŕto iminŧeko baño eztiran gu... asmetan dabez. Neuri be, upielako ... tiak atara daustez. Ba, beñola "U... ŧaŕte'taŕ Ibon"ek Doña Pia nesk... (1) zala-ta, besterik ezin ixan ebe... niri etxera lotsak bidaldduten eta ... ibiĺi yatazan. Eta lotsak bidald... ibiĺi zana, "X." ixeneko ez ezagun...

Auŕteskundiak uŕeratubaz
yatoŕkuz guri bidian,
onen biŧaŕtez ikusiko gu
nor zelakuak garian.
Eskeŕ-ixena jaŕi dauskube,
eta batzuren miñian,
txeŕena baño gaiztuaguak
gara luŕ onen ganian.
Gurutz aundijak imiñirikan
euren papaŕen ganian,
iñoren kaltez eñalak eŧen
dabiltzaz aldi gustian.

卐 卐 卐

Demoniñua baŕeka dauke,
Pilatos pozez beterik,
onein aŕtian Gaitantxu, baña
diru-zoŕoz zamaturik.
Dirubagaŧik eztogu, baña,
salduko geure botorik,
botua gaŧik kistaŕ zintzuak
eztabe aŕtzen dirurik.

卐 卐 卐

Gixonezko ta emakumiak,
aŕen gustijok alkaŕtu,
geure etsayen estuntzetatik
egin gaŧezen azkatu.
Kistaŕak eta abeŕtzaliak
garala ezkaŧen aiztu,
ta Goiko-Jauna'k Bere zainpe...
gorde ta jabongo gaŧu.

Laŕa-g...

(1) ¿Ori be bai? Oŕen beste ... ko min emon ixan dautzun Doña ... neskazaŕ ori, ¿nor da, nungua da ... zer da? Doña Pía'tzaz zeozer ... ba-neban be, Doña Pía oŕen etxer... uririk eneban ixentetan, ezta ... nik be. Ludi onetan, baŕiz, Pía ... ko asko bixi dira, ta neska zaŕe... ez gitxi. Ixentau enebazan Pía ... neskazaŕ gustijetatik, "X." ixen... tsak emoten yabiltzun bakaŕ oŕek ... ño atzik jaso ez-padau, lastozko ... tanduna danaren antza erakutsi ... Beraz, kandelea jasoten dabenari ... giratu egijozube, prozeziñokua ... da-ta.—Ibon.